

รายงานการวิจัย
เรื่อง

รูปแบบการดูแลช่วยเหลือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนสูงวัยในระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

A Supporting Model for Learning Development of Older People Learners
in Bachelor Degree at Sukhothai Thammathirat Open University

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร
รองศาสตราจารย์ พันตำรวจโท หลุยง ดร.สุขอรุณ วงษ์ทิม

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยการศึกษาทางไกล
ประจำปี 2565
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการดูแลช่วยเหลือเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนสูงวัยในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ชื่อผู้วิจัย	รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร และรองศาสตราจารย์ พันตำรวจโท หญิง ดร.สุพรรณ วงษ์ทิม
ปีที่แล้วเสร็จ	2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาทางการเรียนและความต้องการการดูแลช่วยเหลือของผู้เรียนสูงวัย ระดับปริญญาตรี ในระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2) สร้างรูปแบบการดูแลช่วยเหลือเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนสูงวัย และ 3) ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการดูแลช่วยเหลือเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนสูงวัยด้านผู้เรียน กลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ตามวัตถุประสงค์และระยะการดำเนินการวิจัย ได้แก่ กลุ่มที่ 1 เป็นผู้เรียนสูงวัยระดับปริญญาตรีในระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปีการศึกษา 2564 จำนวน 83 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มที่ 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาในระบบทางไกล จาก 12 สาขาวิชา จำนวน 12 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง กลุ่มที่ 3 เป็นผู้เรียนสูงวัยที่มีคะแนนจากแบบวัดการเรียนรู้ในระดับปานกลางลงมา กำหนดเป็นกลุ่มทดลองได้รับรูปแบบการช่วยเหลือแบบเผชิญหน้า จำนวน 7 คน และแบบออนไลน์ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แบบสอบถามปัญหาทางการเรียนและความต้องการการดูแลช่วยเหลือของผู้เรียนสูงวัย มีความเที่ยงเท่ากับ .87 2) แบบวัดการเรียนรู้ในระบบการศึกษาทางไกล มีความเที่ยงเท่ากับ .85 และ 3) รูปแบบการดูแลช่วยเหลือเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนสูงวัยในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ จัดในลักษณะการฝึกอบรมระยะสั้นทั้งแบบเผชิญหน้าและแบบออนไลน์ ให้กลุ่มทดลองเลือกใช้ตามความพร้อม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา และการทดสอบพรีดิกแมน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) ผู้เรียนสูงวัยมีปัญหาทางการเรียนและความต้องการการดูแลช่วยเหลือทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านสื่อ เทคโนโลยี ตำรา วัสดุอุปกรณ์ และด้านอาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาทั้งทางการเรียนและความต้องการการดูแลช่วยเหลือในด้านสื่อ เทคโนโลยี ตำรา วัสดุอุปกรณ์มากที่สุด และด้านอาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกน้อยที่สุด 2) รูปแบบการดูแลช่วยเหลือเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนสูงวัย เป็นการฝึกอบรมระยะสั้นตามความพร้อมของผู้เรียน สร้างโดยบูรณาการมาจากแนวคิดทางการแนะแนวด้านการศึกษาและการศึกษาทางไกล รวมทั้งผลการศึกษาในระยะที่ 1 และผลการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ ที่เสนอแนะให้มีเนื้อหาของรูปแบบฯ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง (2) ด้านการเรียนรู้ทางไกล (3) ด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ (4) ด้านการใช้เทคโนโลยี มีการฝึกอบรมทั้งแบบเผชิญหน้า จำนวน 3 ครั้ง ครั้งละ 6 ชั่วโมง และแบบออนไลน์ จำนวน 6 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง และ 3) ภายหลังการใช้รูปแบบการดูแลช่วยเหลือทั้งแบบเผชิญหน้าและแบบออนไลน์ ผู้เรียนสูงวัยมีการเรียนรู้ในระบบการศึกษาทางไกลเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความคงทนอยู่จนถึงระยะติดตามผลการทดลอง

คำสำคัญ รูปแบบการดูแลช่วยเหลือ พัฒนา การเรียนรู้ ผู้เรียนสูงวัย

Title: A Supporting Model for Learning Development of Older People Learners in Bachelor Degree at Sukhothai Thammathirat Open University

Researchers: Associate Professor, Dr.Nitipat Mekkhachorn
and Associate Professor, Police Lieutenant Colonel Dr.Sukaroon Wongtim

Year: 2024

Abstract

The purposes of this research were 1) to study learning problems and the needs for help-care of the elderly learners at the bachelor's degree level in the distance learning system of Sukhothai Thammathirat Open University; 2) to develop a help-care model for learning development of the elderly learners; and 3) to study the results of using the help-care model for learning development of the elderly learners on the learner aspect. The research sample was divided into 3 following groups in accordance with the research objectives and the research duration: Group 1 consisted of 83 elderly learners at the bachelor's degree level in the distance learning system of Sukhothai Thammathirat Open University during the 2021 academic year, obtained by simple random sampling. Group 2 consisted of 12 purposively selected experts of distance learning system from 12 Schools of the University. Group 3 consisted of 16 elderly learners who had test scores at the moderate level or less as assessed by a learning achievement test. Seven of them were assigned as an experimental group to receive the face-to-face help-care learning development model; while nine of them were assigned as another experimental group to receive the online help-care learning development model. The employed instruments were 1) a questionnaire on learning problems and the needs for help-care of the elderly learners, with reliability coefficient of .87; 2) a learning assessment scale in the distance learning system with reliability coefficient of .85; and 3) a help-care model for learning development of the elderly learners at the bachelor's degree level in the distance learning system of Sukhothai Thammathirat Open University, which had undergone quality assessment by experts and was provided as either a face-to-face short course training program or an online short course training program for the experimental groups to select in accordance with their readiness level. Research data were analyzed using the percentage, mean, standard deviation, content analysis, and Friedman Test.

The research results were as follows: 1) The elderly learners had problems and the needs for help-care in all of 4 specific aspects including the learner aspect, the instructor aspect, the media/technology/texts/equipment aspect, and the buildings/facilities aspect. The overall learning problems as a whole was at the moderate level; while both the learning problems and the needs for help-care in the specific aspects of media, technology, textbooks, and equipment were at the highest level, but the problems and the needs for help-care in the buildings/facilities aspect were at the lowest level. 2) The help-care model for the elderly learners was a short course training based on the learners' demand. The model was developed from the integration of the concepts in educational guidance and distance learning, including results from the study in Stage 1, and results of focus group discussion involving the experts, who recommended for having four elements of the model: (1) the self-learning; (2) the distance learning; (3) the life-long learning; and (4) the use of technology. The training activities of the model included 3 sessions of face-to-face training with 6 hours in each session, and 6 sessions of online training with 3 hours in each session. Also, and 3) after implementing the help-care model, the elderly learners had increased their learning in the distance learning system at the .05 level of statistical significance, and they could sustain the level of their learning achievement until the follow up period.

Keywords: Supporting Model Development Learning Older People Learner